

แนวทางการจัดทำ “เอกสารประกอบการสอน” เพื่อใช้ขอตำแหน่งทางวิชาการ

ธัญวาท แผนสทัศน์

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

KM ด้านการเรียนการสอน 20 ธันวาคม 2565

*** เอกสารนี้ใช้ประกอบการบรรยายเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ใช่เอกสารอ้างอิง โปรดศึกษาหรือตรวจสอบจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เอกสารอื่น ๆ ฉบับเต็ม หรือสอบถามจากผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงอีกครั้ง

หัวข้อ

- ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- ขั้นตอนการดำเนินการ
- แบ่งปันประสบการณ์

ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ พ.ศ. 2564 (ประกาศ ก.พ.อ.)
 - http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2565/E/004/T_0022.PDF
- ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการสอนเพื่อเสนอขอตำแหน่งวิชาการ พ.ศ. 2562 (ประกาศ ม.ร.)
 - <http://hrm.ru.ac.th/index.php/2015-06-30-04-20-38/862-0035>

ระยะเวลา

(วิธีปกติ, ประกาศ ก.พ.อ.)

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ผศ.)
 - ป.ตรี 6 ปี ป.โท 4 ปี ป.เอก 1 ปี (พ้นระยะทดลองปฏิบัติงาน) (ข้อ 5.1.1)
 - ผลการสอน
 - สอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่ง 3 หน่วยกิตระบบทวิภาค และมีความชำนาญในการสอน (ข้อ 5.1.2)
 - เสนอเอกสารหลักฐานที่ใช้ในการประเมินผลการสอนที่ผลิตขึ้นตามภาระงานสอน (ข้อ 5.1.2)
- รองศาสตราจารย์ (รศ.)
 - ผศ. 2 ปี และชำนาญพิเศษในการสอน
- ศาสตราจารย์ (ศ.)
 - รศ. 2 ปี

แนวทางการประเมินผลการสอน 1

หลักเกณฑ์

(เอกสารแนบท้ายฯ ข้อ 5 ประกาศ ก.พ.อ.)

๑. มีการวางแผนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของการสอนให้ชัดเจน และคัดเลือกการเรียนการสอนให้เหมาะสม เพื่อให้ผลลัพธ์การสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ โดยเสนอเอกสารหลักฐานที่สามารถประเมินได้ในทุกหัวข้อที่ผู้ขอเป็นผู้สอน (คำนิยามรูปแบบการเผยแพร่ และลักษณะคุณภาพดังตารางแนบท้าย) ซึ่งมีการอ้างอิงแหล่งที่มา อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และกฎหมาย

๒. มีความสามารถในการใช้เทคนิควิธีสอนประกอบกับสื่อการสอนที่ทันสมัยต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียน เกิดความสนใจและติดตามการสอนตลอดเวลา เช่น ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ยกตัวอย่างประกอบ สอดแทรก ประสบการณ์จริง ใช้คำถามเพื่อให้ผู้เรียนคิดและตอบคำถามให้เข้าใจได้ชัดเจน หรือใช้สื่อปฏิสัมพันธ์ แบบดิจิทัล (digital interactive media)

๓. มีความสามารถที่จะสอนให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้และพัฒนาองค์ความรู้ ได้ด้วยตนเอง ด้วยความมีวิจารณญาณ รู้ว่าแหล่งความรู้ใดที่ควรเชื่อถือ สามารถเป็นผู้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต (lifelong learner)

๔. มีความสามารถสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้อย่างมีเหตุผลในวิชาที่สอน

๕. มีความสามารถให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของวิชาที่เรียนกับวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง

๖. มีความสามารถจัดให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตามความเหมาะสม

๗. มีความสามารถในการใช้สื่อการสอน อุปกรณ์ และสื่อปฏิสัมพันธ์แบบดิจิทัล (digital interactive media) ที่ทันสมัยและเหมาะสมเป็นอย่างดี สามารถจำลองสถานการณ์สมมติเพื่อให้ผู้เรียน เข้าร่วมอย่างกระตือรือร้น

๘. มีความสามารถที่จะสอดแทรกเทคนิคการมีปฏิสัมพันธ์ การร่วมงาน (interpersonal skill) ความสามารถในการแสดงออก การแก้ปัญหา การปรับ (adaptability) และรับความคิดเห็น

๙. มีความสามารถในการประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนในวิชาที่สอน

แนวทางการประเมินผลการสอน 2

เอกสารหลักฐาน

(เอกสารแนบท้ายฯ ข้อ 5 ประกาศ ก.พ.อ.)

	แบบที่ ๑
นิยาม	ผลงานทางวิชาการที่เป็นเอกสารที่ใช้ประกอบในการประเมินผลการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาและวิธีการสอนอย่างเป็นระบบจัดเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้สอนในการใช้ประกอบการสอน
รูปแบบ	เป็นเอกสารหรือสื่ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่ตนสอน ประกอบด้วยแผนการสอน หัวข้อบรรยาย (มีรายละเอียดประกอบพอสมควร) และอาจมีสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้เพิ่มขึ้นอีกก็ได้ เช่น รายชื่อบทความหรือหนังสืออ่านประกอบ บทเรียบเรียงคัดย่อเอกสารที่เกี่ยวข้อง แผนภูมิ (chart) แถบเสียง (tape) ภาพเคลื่อนไหว (video) ภาพเลื่อน (slide) สื่อการสอนออนไลน์ หรือสื่อปฏิสัมพันธ์แบบดิจิทัลอื่น ๆ ซึ่งมีการอ้างอิงแหล่งที่มาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
การเผยแพร่	อาจเป็นเอกสารที่จัดทำเป็นรูปเล่มหรือถ่ายสำเนาเย็บเล่มหรือเป็นสื่ออื่น ๆ อาทิ ซีดีรอม ที่ได้ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษามาแล้ว
ลักษณะคุณภาพ	อยู่ในดุลยพินิจของสภาสถาบันอุดมศึกษาที่จะกำหนดเป็นข้อบังคับ

แนวทางการประเมินผลการสอน 2

เอกสารหลักฐาน

(เอกสารแนบท้ายฯ ข้อ 5 ประกาศ ก.พ.อ.)

	แบบที่ ๒
นิยาม	ผลงานทางวิชาการที่ใช้สอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาที่สอนและวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ โดยอาจพัฒนาขึ้นจากเอกสารประกอบการสอนจนมีความสมบูรณ์กว่าเอกสารประกอบการสอน จัดเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้เรียนที่นำไปศึกษาด้วยตนเองหรือเพิ่มเติมขึ้นจากการเรียนในวิชานั้น ๆ
รูปแบบ	เป็นเอกสารรูปเล่มหรือสื่ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่ตนสอน ประกอบด้วย แผนการสอน หัวข้อบรรยาย (มีรายละเอียดประกอบพอสมควร) และมีสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้เพิ่มขึ้น เช่น รายชื่อบทความหรือหนังสืออ่านประกอบบทเรียบเรียงคัดย่อเอกสารที่เกี่ยวข้อง แผนภูมิ (chart) แถบเสียง (tape) ภาพเคลื่อนไหว (video) ภาพเลื่อน (slide) สื่อออนไลน์ สื่อปฏิสัมพันธ์แบบดิจิทัล ตัวอย่างหรือกรณีศึกษาที่ใช้ประกอบการอธิบายภาพ แบบฝึกปฏิบัติ รวมทั้งการอ้างอิงเพื่อขยายความที่มาจากสาระและข้อมูล และบรรณานุกรมที่ทันสมัยและถูกต้องตามกฎหมาย
การเผยแพร่	ต้องได้รับการจัดทำเป็นรูปเล่มด้วยการพิมพ์ หรือถ่ายสำเนาเย็บเล่มหรือสื่ออื่น ๆ ที่แสดงหลักฐานว่าได้เผยแพร่โดยใช้เป็น “คำสอน” ให้แก่ผู้เรียนในวิชานั้น ๆ มาแล้ว
ลักษณะคุณภาพ	อยู่ในดุลยพินิจของสภาสถาบันอุดมศึกษาที่จะกำหนดเป็นข้อบังคับ

การประเมินผลการสอน

(ประกาศ ม.ร.)

- ผลการสอน
 - สอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่ง สามหน่วยกิตระบบทวิภาค
 - มีความสามารถในการสอน
 - ผศ. ต้องมีความชำนาญในการสอน คะแนนประเมินไม่ต่ำกว่า 3.00
 - รศ. ต้องมีความชำนาญพิเศษในการสอน คะแนนประเมินไม่ต่ำกว่า 3.50
 - ศ. ต้องมีความเชี่ยวชาญในการสอน (อาจยกเว้นไม่ต้องประเมินผลการสอนได้) คะแนนประเมินไม่ต่ำกว่า 4.50
 - มีผลงานสอน
- ผลงานสอน
 - เอกสารหลักฐานที่ใช้ในการประเมินผลการสอนที่ผลิตขึ้นตามภาระงานสอน

การประเมินผลการสอน

(ประกาศ ม.ร.)

“ชำนาญในการสอน” หมายความว่า มีความสามารถในการวางแผนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของการสอนให้ชัดเจนและคัดเลือกการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม เพื่อให้การสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ โดยเสนอเอกสารหลักฐานที่สามารถประเมินได้ ทุกหัวข้อที่ผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้สอน ซึ่งมีการอ้างอิงแหล่งที่มาอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและกฎหมาย มีความสามารถในการใช้เทคนิควิธีการสอนต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และติดตามการสอนตลอดเวลา เช่น ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ยกตัวอย่างประกอบสอดแทรกประสบการณ์จริง หรือใช้คำถามเพื่อให้ผู้เรียนคิดและตอบคำถามให้เข้าใจได้ชัดเจน มีความสามารถที่จะสอนให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้และพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ด้วยความมีวิจารณญาณรู้ว่าแหล่งความรู้ใดที่ควรเชื่อถือ สามารถเป็นผู้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความสามารถสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ความรู้อย่างมีเหตุผลในวิชาที่สอน มีความสามารถให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของวิชาที่เรียนกับวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตามความเหมาะสม มีความสามารถในการใช้สื่อการสอนและอุปกรณ์ช่วยสอนที่ทันสมัยเหมาะสมเป็นอย่างดี สามารถจำลองสถานการณ์สมมติเพื่อให้ผู้เรียนเข้าร่วมอย่างกระตือรือร้น สามารถสอดแทรกเทคนิคการมีปฏิสัมพันธ์ การร่วมงาน ความสามารถในการแสดงออก การแก้ปัญหา การปรับและรับความคิดเห็น มีความสามารถในการประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนในวิชาที่สอนตามความเป็นจริงโดยตรง และได้คะแนนประเมินผลการสอน ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ คะแนน

ขั้นตอนการดำเนินการ

- (บันทึกข้อความ) ขอประเมินการสอนเพื่อกำหนดตำแหน่งวิชาการ
 - จากผู้ขอ เรียนคนบดี เสนอคณะกรรมการประจำคณะ
 - แนบเอกสารประกอบการสอนที่ใช้มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา (ประกาศ ม.ร. ข้อ 8)
 - เสนอขอประเมินการสอนก่อนเปิดภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 วัน (ประกาศ ม.ร. ข้อ 8)
- คำสั่งคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งวิชาการ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการสอน
- (บันทึกข้อความ) กำหนดวันประเมินการสอนเพื่อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ
- ผลประเมินการสอน
 - ผลการประเมินมีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลา 2 ปีนับจากวันประเมินผลแล้วเสร็จ (ประกาศ ม.ร. ข้อ 8)
 - ผลการสอนแล้วเสร็จก่อนยื่นขอตำแหน่งวิชาการ

ขั้นตอนการดำเนินการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มวิชา _____ คณะเศรษฐศาสตร์ โทร. ๐ ๒๓๑๐-
ที่ อว ๐๖๐๑. / _____ วันที่ _____
เรื่อง ขอรับการประเมินผลการสอน

เรียน คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ (ผ่านหัวหน้ากลุ่มวิชา.....)

ด้วยข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....พนักงานมหาวิทยาลัย
ตำแหน่ง (อาจารย์/ผู้ช่วยศาสตราจารย์) สังกัดกลุ่มวิชา..... คณะเศรษฐศาสตร์ มีความ
ประสงค์ขอรับการประเมินผลการสอน เพื่อประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์/
รองศาสตราจารย์) ในภาคเรียนที่..... ปีการศึกษา..... กระบวนวิชา.....
รหัสวิชา..... โดยได้แนบเอกสารประกอบการพิจารณา ดังนี้

๑. แบบเสนอขอประเมินผลการสอน (แบบ ปส.๑)	จำนวน ๑ ชุด
๒. เอกสารประกอบการสอนในการเสนอขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
/เอกสารคำสอนในการเสนอขอตำแหน่งรองศาสตราจารย์	จำนวน ๕ ชุด
๓. มคอ.๓ กระบวนวิชา.....	จำนวน ๕ ชุด
๔. มร.๓๐	จำนวน ๑ ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(.....)

อาจารย์ประจำกลุ่มวิชา.....

ลงชื่อผู้เสนอขอ

(.....)

แบบเสนอขอประเมินผลการสอน

ใช้ประกอบการขอตำแหน่ง ☐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ☐ รองศาสตราจารย์

ในสาขาวิชา

ของ ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว

☐ ข้าราชการ ☐ พนักงานมหาวิทยาลัย (☐ งบคลัง ☐ งบรายได้) ☐ ลูกจ้างบรายได้

ตำแหน่ง..... สังกัด.....

ภาควิชา..... คณะ.....

ขอรับการประเมินผลการสอน ☐ ภาค ๑ ☐ ภาค ๒ ☐ ภาคฤดูร้อน ในปีการศึกษา.....

รายวิชา..... รหัสวิชา..... พร้อมส่งผลงานวิชาเดียวกัน

จำนวน ๕ ชุด ดังนี้

☐ เอกสารประกอบการสอนในการเสนอขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์

☐ เอกสารคำสอนในการเสนอขอตำแหน่งรองศาสตราจารย์

๑. ชื่อผู้แต่ง..... ปี พ.ศ. (ที่ใช้สอน ระบุภาคการศึกษา/ปีการศึกษา).....

ชื่อเรื่อง/วิชา..... (รหัสวิชา.....)

ภาควิชา..... คณะ..... หน้า/จำนวนหน้า.....

๒. ชื่อผู้แต่ง..... ปี พ.ศ. (ที่ใช้สอน ระบุภาคการศึกษา/ปีการศึกษา).....

ชื่อเรื่อง/วิชา..... (รหัสวิชา.....)

ภาควิชา..... คณะ..... หน้า/จำนวนหน้า.....

หมายเหตุ (๑) เอกสารจำนวน ๕ ชุด ให้ส่งกองการเจ้าหน้าที่ ๑ ชุด เพื่อใช้ในการตรวจสอบและเป็น

หลักฐานแนบเก็บไว้ที่คณะจำนวน ๔ ชุด เพื่อดำเนินการต่อไป

(๒) เอกสารประกอบการสอนหรือเอกสารคำสอน ให้ระบุไว้อย่างน้อย ๑ รายการ

แบ่งปันประสบการณ์

- เลือกวิชาที่สอนไม่น้อยกว่าไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา
- เตรียมเอกสารประกอบการสอน
 - พิจารณาคำอธิบายรายวิชา
 - กำหนดแผนการสอน
 - กำหนดหัวข้อบรรยาย และรายละเอียดประกอบ
 - กำหนดหนังสืออ่านประกอบ บทความ หรืองานวิจัย (ไทยหรืออังกฤษ) ซึ่งเป็นเอกสารอ้างอิงด้วย
 - ควรมีแบบฝึกหัด
 - กราฟ รูป หรืออื่น ๆ ควรสร้างเอง

แบ่งปันประสบการณ์

- Office Premium Creative Content

- <https://support.microsoft.com/en-us/topic/what-am-i-allowed-to-use-premium-creative-content-for-0de69c76-ff2b-473e-b715-4d245e39e895>

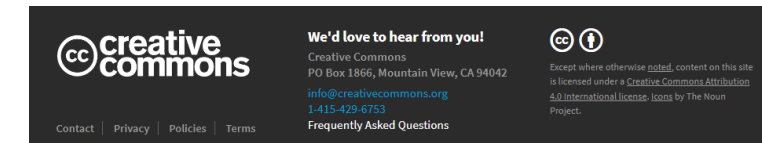
- Creative Common License

- <https://creativecommons.org/about/ccllicenses/>

Summary

You can...	Please don't...
Include creative content, in presentations, workbooks, documents, SharePoint Team sites, or other Office files that you share or sell.	Copy and paste creative content to 3rd party applications to be used in other contexts (such as on websites or merchandise).
Export these files to other formats such as PDF and ODF.	Use Save As to save the premium creative content as separate image files to be used outside of Office.

Creative Common License

CC BY: This license allows reusers to distribute, remix, adapt, and build upon the material in any medium or format, so long as attribution is given to the creator. The license allows for commercial use. CC BY-SA: This license allows reusers to distribute, remix, adapt, and build upon the material in any medium or format, so long as attribution is given to the creator. The license allows for commercial use. If you remix, adapt, or build upon the material, you must license the modified material under identical terms. CC BY-NC: This license allows reusers to distribute, remix, adapt, and build upon the material in any medium or format for noncommercial purposes only, and only so long as attribution is given to the creator.	CC BY-NC-SA: This license allows reusers to distribute, remix, adapt, and build upon the material in any medium or format for noncommercial purposes only, and only so long as attribution is given to the creator. If you remix, adapt, or build upon the material, you must license the modified material under identical terms. CC BY-ND: This license allows reusers to copy and distribute the material in any medium or format in unadapted form only, and only so long as attribution is given to the creator. The license allows for commercial use. CC BY-NC-ND: This license allows reusers to copy and distribute the material in any medium or format in unadapted form only, for noncommercial purposes only, and only so long as attribution is given to the creator.
--	---

ประเด็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้

- เกณฑ์เดิม เกณฑ์ปรับปรุง เกณฑ์ใหม่
- ระยะเวลาการดำเนินการ
- ผลประโยชน์ต่อนักศึกษา
- ผลประโยชน์ต่อหลักสูตร ต่อคณะ ต่อมหาวิทยาลัย
- สัญญาจ้าง ค่าตอบแทน และเงินเดือน